

Szerkesztői iroda:

Kassa, Kovácsutca 15. sz.
hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Csak bérmentes leveleket fogadjunk el.

Semmit sem közlünk, ha nem tudjuk, kitől jön.

SZINÉSZETI

KÖZZELÖNY

A vidéki színészet érdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Feladós szerkesztő: Báthory Románosik Mihály.

Kiadóhivatal:

Kassa, Kovácsutca 15. sz.
hova az előfizetési díjak
küldendők.

Előfizetési feltételek:
Egész évre... 6 frt — kr.
Fél évre... 3 frt — kr.
Negyed évre... 1 frt 50 kr.
Két óra... 1 frt — kr.
Egy óra... frt 50 kr.

Egy szám ára 15 kr.

Előfizetések bármely naptól elfogadtnak.
Nyílt-tér soronként 15 kr. A nyílttéri díjek előre fizetendők

Az esztergomi esethez.

A múlt számunkban megjelent vezércikkre Tóth Béla színgazgató ur válaszként terjedelmes levelet küldött be hozzánk, melyből az ügyszó tartozó résznek eredetiben helyet adunk. „A tény röviden ez: Az esztergomi hatósági engedély — írja Tóth Béla ur — 1. évi június 1-től az előadások megkezdésére 15 napi záros határidővel részemre adatott meg, de miután Esztergomból az engedélyt megadó végzés Veszprémben ezimeztetett — mint a hol kérvényem kelt — én pedig a végzés hozatalakor már Nyitra vágy Léván működtem, a végzés mint kézbesíthetetlen Esztergomba visszaérkezett. A részemre megadott engedélyről nem tudva semmit, június 14-én Esztergomba mentem s ott értesültem az engedély létezéséről, valamint arról is, hogy az már 24 óra alatt lejárt. 24 óra alatt én sem vihettém Boskó módjára 43 (?) és nem 36 tagból álló társulatomat Esztergomba; hosszabbításért adtam be kérvényt. — Ne fejtessük, hogy miért nem, de kérvényem nem vétett figyelembe s az engedély az új kérvényemmel Aradnak adott. — Ekkor egészen számitáson kívül hagytam Esztergomot, a míg július 6-án ismét végzést kapok az esztergomi tanácsból, mely tudatja, hogy Aradi június 16-tól 15 napi záros határidővel nyert engedélyt, minek Aradi által leendő be nem tartása esetén, augusztus 1-től szeptember 30-ig ismét én jogosítatom fel az előadások tartására.

E végzést — méltán — új engedélynek tekintve, egyszerűen jelentettem a városi tanácsnak, miszerint működésemet a kikötött időben — aug. 1-én — megkezdem. A tanács jelentésemet tudomásul vette s erről Aradit is értesítette. Hogy Aradi mégis bement Esztergomba, annak tulajdonítható a város és megye közt létrejött affaire; de hogy ez köztem és Aradi közt nem létezik, hogy én sem kémkedés, sem álitakon nem igyekeztem céloimat elérni, annak bizonyításul legyen elég annyit felhozni, miszerint Aradi kértére, aug. 1-én kezdődő jogomról Aradi javára önként lemondtam.

Eddig a levél, melyre csak annyi a megjegyzésünk, hogy mi az esztergomi esetet, az igazgatók összeütközéséről akarván szólni, csak alkalmoszerű példaképzet hoztuk fel s a Tóth Béla ár levelemben hangsúlyozott kémkedés és álitakon való czélelést nem ez esetre vonatkoztatva említettük s figyelmes elolvasás után talán a védekező ur is meggyőződik szavaink valóságáról.

Egyébként kezeink közt van az esztergomi városi tanácsnak a belügyminiszterhez benyújtott panaszos folyamodása, melyben az esemény, — hisszük, Tóth Béla ur is beismeri, — hitelesen adatik elő. Adjuk a folyamodvány ide vonatkozó részét szöszterint, hogy beigazoljuk, mennyire tért el Tóth Béla ur a fontos momentumokra nézve az igazságtól.

Folyó 1883. év april havában több színgazgató folyamodott Esztergomban rendezhető színi előadások engedély iránt, a mely folyamodásokra aóltir város tanácsa, ugyancsak april hó 26-ik napján tartott tanácsülésében az engedélyt június hó 1-ső napjától kezdődő érvényvel megadta Tóth Béla színgazgatónak, azon világos kötelezettség mellett, hogy azon esetben, ha Nagyméltóság által 1882 évi június 25-én 30176. sz. a kibocsátott korrendeletéhez képest meghatározott 15 napon belül engedélyt nem érvényesíti, az reá nézve érvénytelenné válnék.

Aradi Gerő színgazgató folyó évi május 24-én az iránt folyamodott: hogy részére Esztergomban tartandó színelőadásokat illetőleg június és július hóra terjedő időtartamra engedély adassék; ezen kérelem június 4-én 1201. sz. alatti kelt végzéssel akkép intéztetett el, hogy miután a hozott határozatban megszabott záros határidő vagyis június hó 15-ike le nem telt, melyben Tóth Béla részére kiadott engedély érvénye fennáll, emellett a június 1-ső napjától kért előadási engedély ki nem adható, azonban azon esetben, ha Tóth Béla június 15-ik napján előadásait meg nem kezdi, folyamodó Aradi Gerő részére június 16-ik napjától számított érvényvel, az engedély ugyanezen feltételek mellett, hogy előadásait 15 nap alatt megkezdni tartozand, kiadott.

Június hó 14-én Tóth Béla az iránt folyamodott, hogy miután az engedélyt kezeibe nem vette és emellett annak tartalmával meg sem ismerkedhetett, kéri magának az engedélyt újabb kiadati, azonban a város tanácsa nem érezte magát hivatottnak arra, hogy ezen kérelmet feltétlenül és kedvezőleg intézze el, miután az Aradi Gerőnek kiadott engedély még le nem járt és azon határozatot hozta, hogy ha Aradi Gerő előadásait a záros határidőn belül nem kezdené meg, az engedély

Tóth Bélának augusztus 1-ső napjától való érvénynyel megadatjk feltételelesen.

Aradi Gerő július hó 1-ső napján előadásait meg nem kezdette, Tóth Béla pedig a reá nézve kedvező körülményt felhasználva, július 7-én benyújtotta kérvényét, melyben a részére kiadott feltételes engedélyt megerősíteni kéri, egyszersmind bejelenti, hogy előadásait augusztus hó 1-ső napján megkezdendi; a város tanácsa támaszkodva kimondott határozatára, mely szorosán a hivatkozott belügyminiszteri intézmény rendelkezésén alapszik a kérvénynek helyt adott és Aradi Gerő engedélyt érvénytelenné mondta ki annál is inkább: mert (hihetőleg Tóth Béla által bemutatott) egyik szaklap „A színpad“ 4. lapja 5-ik pontjában arról győződött meg e város tanácsa, hogy Aradi Gerő Szolnokon meg 8 előadásra bérletet nyitott, egy alkalommal utasított ezen kir. város rendőrfőkapitánya, hogy Aradit taviratilag fenálló határozatról értesítse.

Nem áll tehát, hogy Tóth Béla ur Esztergomot „számitáson kívül hagyta“ s július 6-án k a p t a a z o u v é g z é s t, mely szerint az esetre ha Aradi június 1-én, nem foglalja el állomását, ő augusztus 1-én megkezdheti az előadásokat, mert ezen végzés Tóth Bélának június 14-én beadott kérvényére hozott akkor, midőn az elkészített Tóth Béla hosszabbítását kért, de melyet a tanács nem adhatott meg, miután Aradi Gerő kérvényére június 4-én kelt végzésében kijelenté, hogy ha Tóth Béla június 15-ig köteletségének eleget nem tesz, a színház június 16-án Aradé.

Tóth Béla ur tehát már június hó közepé táján tudta, hogy a színház, ha Aradi elkésik augusztus 1-től az övé és nem július 6-án, mint ő mondja. Ezen végzés keletkezését s a június hónapot halgatta el tehát Tóth Béla ur s jónak látta, a „ne fejtessük, hogy miért nem“ szavakban a legfontosabbat elhallgatva, a közelben maradni és várni, vajjon eljő-e a kitűzött időben Aradi vagy sem?

Aradi igazolt okból késvén, Tóth Béla ur július 7-én beadta a kérvényt, melyben a feltételes engedélyt megerősíteni kéri s valószínűleg ő mutatta be a város telti folyamodásához csatolt „Színpad“-ot is, mely július 8-án, vagyis a kérvény beadása után jelent meg. Tehát még sem hagyta számitáson kívül a feltételes végzést, hanem várt s „felhasználva a reá nézve kedvező körülményt“: Aradi meg nem jelenését és útven a meleg vasat elővette a „számitáson kívül hagyni“ jelzővel ellátott, valóban azonban nagyon is figyelemmel kísért feltételes engedélyt és sietett mindent, csak ezt nem, figyelmen kívül hagyni. Tehát egyenes vagy álit-e ez?

A levele végső sorában kegynek látszó lemondás e szerint ellenmondásnak bizonyul, mert a mi valakinek „kértére“ hajtatik végre, az nem „önként“ történik. Különben a kérelem hiányát tanúsítani látszik Tóth Béla urnak az „Esztergom és Vidék“-hez írt ezen levele is: „Vác, jul. 27. Tisztelt szerkesztő ur! Jelen levelemmel egyidejűleg az esztergomi városi tanácshoz beküldtem lemondásomat. — Tisztelettel Tóth Béla.“

Egy szóval sem mondja, hogy Aradi kértére tette ezt. A nyilvánossággal szemben szerény s velünk szemben nagylelkű. Hogy lehet az?

Záródekl ideiktatjuk még, hogy Esztergom tanácsa m. hó 31-én tartott ülésében egyetlen tárggyal Aradi Gerő színgazgató concessió kérdését intézte el, elintézte akként, hogy az engedélyt a további előadásokra e g y h a n g u l a g megadta. Ezzel a nagy port felvert kérdés, békés uton véget ért.

Fővárosi hírek.

— Színészegyesületi hírek. Szigeti Jenő kezessio-ügyének kipuhatolására, a k. igazgató tanács elnöksége felkérte, a belügyminiszteriumban meggyőződést szerzett arról, hogy Szigetinek csak daltársulati engedély adatott, minek folytán eredeti engedélye az illető szolgabírói hivatal utján a további lépések megtétele céljából bekérteni határozatott. — A révkomáromi születésű Jaeger Adolf a k. i. tanács előtt letette a fővételi vizsgát és képesítettnek találtott. — Mártonffy Pál igazgató ellen panaszt emeltek tagjai, hogy mozdulásakor ott hagvta őket s tovább nem utazhattak. A tanács Mártonffy ez eljárását szerződésszegésnek nyilvánította s engedélye megvonásának terhe alatt meghagyta neki, hogy tagjainak a társulathoz való csatlakozása iránt azonnal intőzkedjék. — Szabó

Károly bemutatta a három orvos által kiállított s keresetképtelenségét igazoló bizonyítványt, minél fogva az utóbbi közgyűlés által részére megszavazott 30 frt havi segély f. évi június 1-től folyóvátétett számára azon megjegyzéssel, hogy az, ha ismét keresetképesé lesz, meg fog szűnni. — Farkas Gusztáv társulatának kiválasztmányja kérte, hogy nevezett igazgató könyvei és számadásai megvizsgáltassanak.

— A népszínházban pénteken ünnepelelték meg „Sztrogoff Mihály“ 100-ik előadását. Az „arany légy“ e körülmény miatt néhány előadással megtoldotta vendégzereplését, „Sztrogoff Mihály“ Csepreghynek első darabja, mely 100-ik előadást ért meg. Eddig a 100-as számot csak a „Cornevillei barangok“ haladták túl; legközelebb járnak a 100-ik előadáshoz „A sarga csikó“ (92), „Falu rossza“ (88) és „Boeccaccio“ (82). Az operette előadások aug. 7-én kezdődnek, a midőn Blaha Lujza. kivételével az összes szabadságot tagok hazajönnek.

Vidéki hírek.

— A színészeti „Adat-, Emék és Színműtár“ előfizetői közül tisztelettel fölkerjűk azokat, a kiknek előfizetése a harmadik (júliusi) füzettel lejárt, hogy sziveskedjenek az előfizetési pénzeket mielőbb beküldeni, nehogy a további füzetek küldése e miatt késedelmet szenvedjen.

— Nagyváradai hírek. Július 26-án került színre Nagy Imre búcsúfelleptével „Bánk bán.“ A művészt minden hatás jelenete után zajosn megtapsolták s kihívták. Kazaliczky, ki hosszas betegség után először lépett fel ez alkalommal Petur bán szerepében. — mint a „Nagyvárad“ írja, — meglepte a közönséget szép csengő hangja, s kitűnő hangsúlyvaly írt deklamációival. Néha-néha majdnem a Nagy Imrééhez hasonló csengő hangot hallottunk tőle egy-pár fokozatban. Hozzá még tiszta kiejtése van. A közönség meg is tapsolta őt érdeme szerint. Halasi Béla II. Endre királyt jól, helyesen fogta fel. Dombay a kóbor lovag fondorlatait kitűnően játszotta. — A gascognei előadásának különös érdekeltséget kölcsönzött, hogy Halassi Croustillac szerepében lépett föl. A közönség mindjárt megjegyzések buzditó tapssal fogadta, mi arról tesz tanúságot, hogy a közönség rokonszenvez vele. A szerep alapvonásait nem találta el mindig, ami kezdőnél nem nagy hiba. Játeka legjobb volt a kísértetek jelenetében, a mely után a közönség ki is hivta. Halassi ugy szép orgonumát mint egyéb tulajdonságait tekintve, igen tehetséges színész és a művezetéség igen helyesen cselekszik, a mikor alkalmat nyújt neki a szükséges rutin megszerzésére. Locsarek kitűnően dirigált. — Július 30-án Zafonghy javára „A kékszakály herceg“ adatott. E hó 2-án pedig Halassi jutalmául „Nap és hold“ hozatott színre, melyben Manola szerepét a jutalmazandó iránti szívességből Vadnai Vilma, a kolozsvári színház tagja játszotta. — Mult heti újdonság, „Bozothi Mártha“ volt, legközelebb pedig „A Szelházak“ első premierje lesz. — A negyedik bérlet e hó 4-én vette kezdetét.

— Kisvárdára július 27-én érkezett meg Balassa társulata s másnap kellett volna a megnyitó előadásnak lennie, az eső azonban elverte. Vasárnapra „Tót leány“ s keddre a „Szelházak“ tüzetek ki. Ez előadásokról levelezőnk még nem értesített.

— Csákányi Henrik, egyidőre visszavonulván a színi pályától, szüleinél Pancsován tartózkodik s elsajátítván a szerb nyelvet, szerb népdalok gyűjtésével s fordításával tölti szabad idejét. A fordítás — mint nekünk írja — sikerült s ha munkája nagyobb részével készen lesz, sajtó alá veszi.

— Pápára, az idén nem eresztik be Mándoky Béla színtársulatát, és pedig azért, mert attól tartanak, hogy úgy jár a színház igazgatósága, mint a tavasszal, a midőn Mándoky odaszerződött egy óra, — nem ugyan irásban, csak adott szóra, — és nemcsak hogy el nem ment, de még csak érdemesnek sem tartotta meg nem jelenését menteni, vagy annak okát pár sorral a színház igazgatóság tudomására hozni; — így állván a dolgok, mégis csak megfosztjuk magunkat egyideig a társulat élvezésétől, — írja a „Pápai Lapok“ — annál is inkább, mert kilátásunk van októberre egy

másik legelső társulat megnyeréséhez, de talán megfosztanók magunkat legalább ez évben akkor is, ha ezen szép kilátásunk nem volna.

— **Esztergomi hírek.** A „Böregér” előadásakor Komlós József (Eisenstein) megmutatta, hogy igen használható tehetség. Boránd a fogházigazgatásban jóizlésű komikumát teljesen kifejtette. Reiner Antónia és Aradi Emilia kimagaslottak. A Litzemayer nővérek Bébé tánczát a közönség megújratatta. — Reiner Antónia jutalomjátékára nem nagyon tett meg a ház, pedig a „Nap és hold” pompásan összevágó előadása megérdemelte volna. Mezydörögös felhők tornyosultak össze a város fölött s ilyenkor a felhők járására van bízva az est sorsa. A jutalmazott szöke Manolája sok szeretetreméltóságot árult el, Aradi Emilia (Beatrix) kedves jelenés volt. Arányi a miniszterben sikerült alakot mutatott be. A tehetséges fiatal színész első felvonásbeli couplettjét, vidám hangulatban fogadta a közönség. — A „Stomfai család”-ban Somogyi Károly a képviselő Stomfaiban, művészi uiveura emelkedett; Somogyiné Keresztes Agnesben nyerte meg a közönség rokonszenvét, Bodrogi Dénes a kataszteri igazgatóban kitűnően jellemzetes és jóízű alak volt. — Aradi Esztergomban maradván, 12 előadásra bérletet nyitott s megköszönni óhajtván a közönségnek újabb észlelt nagyobb pártfogását, több jeles újdonságot törekszik bemutatni, ezek közül legközelebb „A zalameai bíróságot”, „Koldusdiákot” hozza a színpadra. — Somogyinének e hó 1-én volt jutalomjátéka, mely alkalommal „A bagdadi hercegnő” adatott.

— **Tüz. Mohácsón,** a „Falu rossza” előadása alatt tűz támadt, néhány bátor színész erélyes közbelépésének azonban sikerült azt eloltani. A veszedelmes intermezzó után folytatták ugyan az előadást, de sem a közönség, sem a színészek nem tudták egészen belejönni a jó hangulatba.

— **Kecskeméten** a tére is Miklósy marad, de a közönség határozottan kikötötte, hogy cseréttel előadásokat ne tartson. Ez óhaj után remélhető, hogy a színészet már Kecskeméten is jobb napokat fog élni.

— **Szegedy contra Hubay.** Mult számunkban tett ígértenkhez képest adjuk az esetet, amint megtörtént minden kommentár nélkül. Hubay mult hó 13-án azon értesítést vette a czeplédi polgármestertől, hogy a színházat azonnal elfoglalhatja, miután Völgyi helyi engedélyre nézve a 15 napi határidő lejárt. Hubay az előleges intézkedések megtétele végett azonnal Czeplédre utazott. A városba érve, már messziről olvasta, Szegedy előleges színi jelentését. A polgármester, Hubay felvilágosítást kérő szavaira azt válaszolta, hogy Szegedynek, az ő tudta nélkül a kapitány (?) adott engedélyt. Elkéltülni akarván minden affárt, visszatment K.-Sz. Miklósról és sürgönyözött a dunaföldvári hatóságunk helyi engedély megadásáért, onnan azonban válaszul azt nyerte, hogy azt már Szegedy kapta meg. Hubay erre beküldte a czeplédi kapitányi engedély másolatát, mire D.-Földvár azzal felelt, hogy egyezzen ki Szegedyvel. Ezt lehetetlennek tartván, bevarta a törvényes határidőt s ennek elteltével D.-Földvárra ment, hol a jegyző Hubay kérdésére azon választ adta, miként Szegedy az előjvetelre nézve semmi újabb intézkedést nem tett. Elment a szolgabíróhoz s előadási engedélyt kért. A concessa megtekintése után a szolgabíró folyamodványt kért. Hubay ezt is benyújtá s pár óra múlva az engedély, melyet a hatóság is láttaozott, kezében volt. Julius 12-én akart indulni s ime 8-án a d.-földvári szolgabíró azt sürgönyözté, hogy a hatóságot félrevezető s így Szegedy előbb kivett — de már hatálytalanná vált — jogába helyeztetett. A hatóság tehát hozott határozatot vonta vissza megmagyarázhatatlan indokból.

— **Duna-Szerdahelyen** ritka kitüntetésben részesítette a napokban a helyi közönség kedvencét: Döményné-Hetényi Emiliát. Az idő rövidsége miatt nem kapván jutalomjátékot, a duna-szerdahelyi nők másnak jutalma alkalmával, nyílt jelenetben zajos taps között, négy szép esokorral lepték meg. Az érdem megjutalmazása sohasem késik.

— **Aradi Emilia** jutalomjátéka zsúfolt ház előtt tartott meg. Átvesszük az „Esztergom és Vidéke” erre vonatkozó következő híreit. „Aradi Emilia valóban megérdemelte az esztergomi szép közönség kitűnött pártfogását. A szép tehetségű kis művésznő Georgetében remekelt. Kileptekor zajos tapsviharral s számos esokorral üdvözölte a közönség. Szegben, jobban és kedvebben már nem is kívánhattuk volna Georgete bemutatását. Aradi Emilia eddigelé mindenütt kivívta a közönség kegyét. Az esztergomi közönség is bebizonyította, hogy legjobban szereti s az a szombat esti hatalmas ház szolgáljon buzdításul. Reiner Antónia a porléányban szintén lekötötte a közönség figyelmét. A teit ház neki is hozott néhány esokrot és elismerést, a mit megérdemelt.”

— **Nevezetes évforduló** volt július 30-án. Az 1866. évi ezen napján hunyt el színművészetünk nagyja, Egressy Gábor. — Sehoh sem olvastuk, hogy a kegyelet megemlékezést szentelt volna e napnak. Reszünkről e pár sorban rójuk le iránta kegyeletünk adóját.

— **Szentesen** a második bérletet megnyitó előadásul „A párizsi regény” került színpadra. Az előadás minden tekintetben összevágó és minden igényt kielégítő volt. Különösen Sándor Emil (Baró Chevrial) Gőncziné (Targyné) Eszéki Emma (Mar-

zelle) tüntek ki; a közönség nem is fnkarkodott a tapsokkal; csak az a kár, hogy az anyagi eredmény nem állott arányban a művészi sikerrel. Csütörtökön bérlet 2-ik számban Eszéki Emma hirdeten és váratlanul közbejött betegsége miatt, az igazgató hamarjában a „Sárga esikót” adatta elő. A fölötté kis számú közönség valódi élvezettel nézte végig a darabot. Aszerelőők olytökélylyel játszottak, mely bizonyára telt házat érdemelt volna. Egyáltalában a legnagyobb sajnálattal kell bevallanunk, olvasunk a „Szentesti Lap”-ban, hogy közönségünk a színház iránt ismét feltűnő és indokolatlan közönyt kezd tanusítani. Nemesak a gazdálkodó osztály maradt el egészen, hanem intelligenciánk is távollette által tündöklék. Szeretjük hinni, hogy lelkes közönségünk ezt valóban jó erőkből szervezett társulatot jövőre fokozottabb pártfogásban részesíteni. Bogóó tapintatos és ügyes igazgatása s lelkiismeretes törekvése igényeinket kielégíteni, és így valóban elutasíthatlan kötelességünkke teszi, hogy a társulattól a megfelelő és méltán elvárt anyagi támogatást meg ne vonjuk.

— **Loosarek György** karnagy jutalomjátéka N. Váradon, mely alkalommal „A furesa háború” adatott, valóságos ünnepély volt. A zenekar, megjelensékor, trombita harsogással és dobpergással fogadta, mi arról tesz tanuságot, hogy Loosareket a vezetése alatt lévő zenekar tagjai epen egy tisztelik és szeretik, mint a hogy tiszteli és szereti őt a közönség. A zenekar ezen üdvözletéből lelkesítést vegyült belé a közönség színi nem akaró tapsvihara, mely Loosareknek a zenekarba belépésétől folytonosan tartott, míg a karnagy a karnagy emelvényre lépett és leszedte a sebbnél sebb koszorukkal borított hangjegytartóról, a közönség ezen tiszteletet és szeretetet tanúsító kitüntetését jelelvényei. A meghatott karnagy alig győzte az osztatlan szeretet és tisztelet ezen nyilvánulását gyakori meghajtásokkal köszönni. A jutalmazott neje jatekába annyit verve és humor vegyült, hogy a közönség nem győzte eleget tapsolni Artemizáját.

— **A lippai színészek helyzete.** B. Fűredy Károly, Nyéki színtársulatának művezetője azt írja, hogy 15 tagból álló színtársulatával a lehető legnagyobb nyomorban küzd. A legjobb darabok, mint „Bozótú Mártha”, „Vörös sapka”, „Milimári” 6—10 frt bruttó jövedelmeztek s ezzel szemben 25—30 frt a napi költség. A társulatnak már eddig is 200 frtnyi deficijtja van. — A közönség azon része, mely színpadi kellekeket szokott kiköleszönni, valóságos zsarolást üz, a mennyiben egy 50—60 krt ért tárgyéért, csupán kölesöndij fejében 2 frt—2 frt 50 krt értékű jegyeket követel, a miből aztán az következik, hogy ingyenes publikummal telik meg a színház. Sokszor a kellekek beszerzése körül valóságos visszautasítást nyerne válaszul, mint legutóbb — midőn egy nőtől paraszt kötenyt kértek a színpadra, a következő elutasító választ kapták: „Az Istenért, már mit gondol, hogy adhatnám én köteyemet a színpadra, hisz nem köthetném azt többé magam elé — különösen ha templomba megyek!” A „városi atyák” azonban annyira buzgóok, hogy 4 frt jövedelemből az 1 frt 50 krt beszedik a szegényalpra.

— **Győrött** Mártonffy mult hó 28-án „Az ördög titka”-val köszöntött be, melyben Döményné, Csabó kello felfogás által tüntek ki. Aes Irma szép sikerrel adta a vak leányt. Másnap „Cseese Panna”, precíz és mindvégig kedvel és szabatosággal bemutatott népszimium adatott. Az előadás főalakja Deák Péter rendező volt. A zsidó esaplarost vervevel és könnyedén játszta, kelloleg pointirozott élezi folyton hahotára készítte a hallgatót. Mártonffyú dalaiban hős s kedélyesség, a mi fő a tiszta és helyesen intonáló hang rejlik, játéka pedig elevenség s helyes felfogás és ügyesség jellemzi. Mihálovics Pál mind imponáló alakja, mind vonzó és ismételt dala által méltó elismerésben részesült.

— **Mohácsón** Tamási folytatólag a „Betyár kendője”-ben, „Csikós”-ban, „Szótkó katoná”-ban s „Vöröshaju”-ban lépett fel, minden alkalommal elragadván a szép számú közönséget. „A Falu rossza” Sándorját pára'lanak nevezik. A. Gaál Gyula (Feledi), Tolnainé (Rózi) és Hadainé (Boriska) érzellemmel játszottak. A „Betyár kendője”-ben Tamási Hadainé (Rózi) és Tolnainé (Zsófi) nemes játéka bevált a keretbe. Hadait egy dalaért zajoson megtapsolták. „Csikós”-ban — írja a „Mohács és Vidéke” — a vendégművész egészen uralta a színpadot. Balog Alajos igazgatót (Márton esikós) szívesen látjuk ehez hasonló szerepekben; kifogástalanul adta az öreg esikóst.

— **J. kab Lajos** sziniazgató a jövő színi évadra megnyerte a Sz.-Fehérváron állomásozó Jellasi eszed zenekarát. Lesz hát olecsóbb és jobb zenekar.

— **Szabadkán** a mult hó vége felé, Kőmives Imre magán körutat terő ismert komikus, néhány előadást rendezett, melyek énekes magánjelenetekből és humoros felolvasásokból állottak. Onnan Topolyára vezette utja.

— **Csiky Gergely** vicegrádi nyaralójában „Czezil házassága” című szimiumét e napokban fejezte be s mint hírlík, már be is nyújtá a nemzeti színházhoz. Öszig még egy darabot akar megírni.

— **M.-Szigethen** m. hó 25-én volt Veress Sándor és neje jutalomjátéka. A „Furesa háború”-t adták, immár harmadszor, írja a „Máramaros” s mégis telt ház előtt. A jutalmazottak jó kedvvel játszottak, sok tpsban és kihívásban részesültek. Veressnének (Elza) a 3-ik felvonásban Sz.-Németh-

tel Grott Boldizsár énekelt kettősét és Veress (Philippo) keringőjét a közönség megújratatta. Melletök meg Erdélyi Marietta, Kantay Teréz és Mezey Mihály tüntek ki. A karok összevágók. — Sz.-Prielle Kornélia mult szombaton „A hol unatkoznak” című vigjátékban lépett fel először telt ház előtt s második felleptél „Egy párizsi regény”-ben Targynét választá, mindkét estén teljes művészetével ragadván el a közönséget. Ez utóbbiban a végzetteljes Chevrial szerepét Szathmáry Károly adta; a meghalási jelenettel, remekművet mutatván be. — Znojemszky Gyula karnagy jutalomjátéka e hó 4-én volt, Szathmáry pedig aug. 6-án lesza. Előbbi „Donna Juannitát” utóbbi „Macallant” szemelvéni ki. — Az utolsó bérlet e hó 8-án „Bozótú Márthá”-val vendi kezdetét s egy új darab sem ismételtök tartama alatt.

— **Ó Kanizsán** Hegyi Gyula társulata feloszlott, Mint a tagok írják, az igazgató még holmijaitak is elzalogosította. Most semmije sincs az igazgatónak; se garderobe, se könyvtár, se díszlet. A társulat megbízásából Szakáll Antál Budapestre ment, hogy Hegyi igazgató engedélyének bevonását kérelmezze. A társul a néhány tagja egyelőre Ó-Kanizsán marad s hihetőleg kieszközöl a hatóságtól engedélyt néhány előadás megtartására, hogy legalább holmiját megmentse.

— **Balassa Gyarmathon** a pártfogás némi jeleit mutata a közönség a „Hamupipóke” s a „Cáifra nyomorság” előadásainál. Mindkettőben Galosiné Busai Carisse lépett fel. A vendég (Bella), Kövesi Gyula (Csomai), Gyarmathy (Mádi Simi) Lipesey Judith (Mézesné) nyertek jeles játékuért sűrű tapsokat.

— **Bogóó Alajos** azon tiltakozására, melyben állítja, hogy társulata nem züllött szét, és csupán Kőmives Imrét volt kénytelen elküldeni, ki aztán Pesti Marival, ki sohasem volt a társulat tagja s Dalmainéval Szegvárt előadásokat rendezett, Pesti Mariskától azon sorokat vették, miként ő szerződött tagja volt a társulatnak, s nem ment el Kőmivessele, hanem Völgyihez ment vendégszerpelni. — Nem tudjuk, hogy áll a dolog de egy más lap által megtámadott fél kérelmének helyt adai kötelességünknek tartottuk.

— **Nagy-Bittsén** a Gál-Jáni társulat fele részé „Váljunk el!” vigjátékkal kezdte meg az előadásokat. Cyprien Tokayné, Deprunelt Gál és Clavinacot, Kertész ügyesen játsztak. Második előadásul a „Nórum” adatott, melyben Miskolczyné (Róza) jeles tehetségnek bizonyult. A közönség szereti a társulatot.

— **Sárosdon** a július 5-étől működött daltársulat, Irsay Zsigmond igazgatása alatt, július 25-én adta becsu-előadásul a sárosdi szegényalpra javára Herzeg Armin (műkedvelő) felleptével a „Betyár kendő”-jét. A becsu-előadást díszes estebéd követte, mely tánczozal végződött. A társulat Sárobgárdra ment.

Felhívások.

I.

Fölkérem azon jeles drámai színészeket és színésznőket, akik dráma-, vigjáték és népszimium társulatomhoz (operette nem lesz) szerződni óhajtanak, előnyös feltételekkel, biztos gágérra, hogy ezen szándékukról sziveskedjenek engem értesíteni Kecskemétre címzett levelükben.

Miklósy Gyula,
sziniazgató.

II.

Tisztelettel felhívom a vidéki színészet mindazon férfi és nő tagjait, kik hozzám, a jövő telt színi évadra, fixumfizetésre szerződni óhajtanak, hogy műsorukat, szerény feltételeikkel együtt vagy hozzám Mohácsra, vagy e lapok készsítőség-hez beküldeni sziveskedjenek augusztus hó 16-ig.

Kelt Mohácsón, 1883. júli 24.

Balog Alajos,
sziniazgató.

A t. színházi pénztárnokokhoz!

Tisztelettel fölkérjük azon színházi és színtársulati pénztárnokokat és pénztárnoknőket, hogy akik hajlandók volnának a „Magyar színészek és színésznők életrajzai” című füzeteknek a pénztárnál való elárusítására vállalkozni, hogy azoknak a meg szabott 40 kr. árból 10 krt engedünk minden füzet után és így 10 füzet után 1 frt hasznuk van anélkül, hogy más fáradságuk volna mint a jegyváltóknak ajánlani. Minden füzet megjelenésekor küldünk negyedrét alaku szines plakátot; azt hisszük, az igazgató urak megengedik, hogy a pénztárnál ki lehessen ragasztani. A ki tehát hajlandó az elárusításra vállalkozni, az sziveskedjék a megfelelő összeget előre beküldeni. Például: ha valaki az eddig megjelent három füzetből 5—5 példányt, összesen 15 példányt akar megrendelni, az beküld elére 4 frt 50 krt, esik neki egy füzet 30 krjába, míg ő 40 krért adja el. Ha azonban a minden füzetből megvett öt példányt két hónap leforgása alatt el nem adja, a fennmaradt példányokat 30—30 kron visszaváljuk. A füzeteket mindig bérmentve küldjük meg. Kérjük tehát a megrendeléseket mielőbb megtenni.

A kiadóhivatal.